СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVIII. Ч. 185. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го СЕРПНЯ 1950. — No. 185. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, AUGUST 11, 1950. VOL. LVIII.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 / 4-0237} — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ДІСТАВ ВОЄННІ ПОВНОВЛАСТИ ВІД ПАЛАТИ

МОЖЕ ЗАВЕСТИ ПАЙКУВАННЯ Й КОНТРОЛЮ ЦІН ТА ПЛАТЕНЬ КОЖНОЇ ХВИЛИНИ.

Вашинґтон, 9 серпня. — Палата репрезентантів ухвалила повновласти для президента завести пайкування й контролю над цінами та платнями кожної хвилини, коли він буде вважати це за потрібне. Ця постанова, ухвалена голосуванням на око, увійшла як частина загального законопроєкту про економічну контролю на випадок необхідности. Інші постанови, над якими ще має бути голосування, дають президентові право приділювати відповідно матеріяли, яких в країні є обмаль; дальше устійнити, які з них мають першенство; ґарантувати позички для воєнних фабрик і обмежити спекуляцію на біржі.

Окремо ухвалено поправку для обмеження повновласти президента при контролі кредитів, головно позичок на предмети консумції і для трансакцій в торговлі реальностями.

СТАНДАРТИЗОВАНИЙ ХЛІБ.

Вашинґтон. — Якщо не буде протестів, за 30 днів появиться в міжстейтовім продажу стандартизований хліб, який матиме приписану кількість різних складників, відповідно до назви, чи якости хліба. Нагляд над виконанням постанов у цій справі матиме Адміністрація Харчів і Ліків. Дискусія над заведенням однородного хліба по всіх стейтах велася 9 років. Хліб, який продається тільки в однім стейті, не підлягатиме таким приписам. Вони вимагають, щоб звичайний бохонець білого хліба містив одну третину фасолевої муки, а родзинковий хліб родзинків на половину ваги бохонця. Пшеничний хліб можна буде продавати як „ґрагам хліб" або „цілий пшеничний". Так само „молочний хліб" матиме відповідну кількість молока чи молочного порошку і відповідний плин замість води. Заборонене буде вживання хемікалій, які затримують хліб мяким, бо такі хемікалії шкідливі для здоровя.

МОГУТНЯ РАДІО-ВИСИЛЬНЯ „ГОЛОСУ АМЕРИКИ"

Вашинґтон. — З кінцем року буде віддана до вжитку нова радіостанція „Голосу Америки" в африканськім місті Танджері. Вона призначена на висилання радіових програм до підсовєтських країн, а саме до Росії, Польщі, Угорщини, Румунії, Болгарії й комуністичної Югославії. Нова висильня буде найсильнішою в світі й її не будуть могли заглушити совєтські висильні.

КОМУНІСТИ ЗАЛЯКАНІ АРЕШТУВАННЯМ БРИДЖЕСА

Ню Йорк. — Скасування запоруки за засудженого комуніста Ґері Бриджеса в Сан Франсіско і посадження його в тюрму під закидом, що він веде агітацію проти американських інтересів від часу нападу комуністів на Корею, викликало занепокоєння між провідними комуністами, які засуджені на тюрму за змову до скинення американського уряду. Вони остаються на волі за запорукою $260,000 і програли апеляцію від присуду суду першої інстанції. Вони тепер приготовляють відклик до Верховного Суду Злучених Держав, одначе в міжчасі беруть участь у нарадах американського Політбюра при 12 вулиці. Саме тому, що вони дальше займаються наданням напрямку Комуністичній партії, вони побоюються, що їх зустріне така сама доля, як Бриджеса. Недавно директор Федерального Бюра Інвестиґацій, Едґар Гувер, виявив, що комуністичний провід приготовляється до втечі „у підземелля" і тому нищить списи членів Комуністичної партії та затирає сліди своєї діяльности. Провід приготовляє теж свою шифровану мову, звану „Езоповою мовою", яку могли б розуміти тільки комуністи і їхні попутчики на випадок арештувань провідників.

КАРА СМЕРТИ ДЛЯ ШПИГІВ У МИРНІ ЧАСИ УХВАЛЕНА В СЕНАТІ

Сенат одноголосно і без дискусії ухвалив три законопроєкти, які мають на цілі забезпечити країну перед шпигами, чужинцями й недбалими урядовцями. У першу чергу ухвалено кару смерти або тюрми до 30 років для шпигів, які вислуговуються чужинним державам в часі миру. Досі шпигунство було каране смертю тільки в часі війни. Новий бил, коли стане законом, матиме силу на протяг двох років.

Другий важливий бил дає право „чутким" урядовим установам відправляти зі служби урядовців і службовиків, яких вони будуть вважати за непевних. Відправлені особи матимуть право апеляції до Комісії Цивільної Служби.

Третя важлива постанова відноситься до іміґраційного закону. Вона передбачує виключення від візду до Америки осіб, які не дають певности, що вони будуть корисні для країни. Другорядні дипломати, які приїздять до Америки і розвивають тут пропаґанду ворожу до Америки, будуть усунені. Особи, які колись належали до комуністичних або інших тоталітарних організацій, будуть виключені від візду. Іміґраційні квоти будуть завішені для таких країн, які відмовляться прийняти до себе своїх громадян, яких депортує Америка.

Незалежно від оцих ухвал сенату, президент підписав законопроєкт, який дає право прибережній службі переводити контролю чужих кораблів перед віздом до американських портів, щоб переконатися, чи на кораблях нема матеріялів, які грозять небезпекою для ЗДА.

В АМЕРИЦІ

● **Видатки на втримування** налогових алкоголіків у стейті Каліфорнія доходять до 270,000,000 річно. Там живе їх 72,000.

● **Жінки працюють як шофери** таксівок у Дітройті. Таку роботу сповняли вони підчас другої світової війни.

● **Телевізія в Ню Йорку** буде облегчена, коли підприємство Белл Телефон почне пересилати картини своїми дротами довжини 6,000 миль від 1. жовтня. Інші телефонічні підприємства приготовляються до подібної услуги.

● **Заборонили дебату** над комунізмом в університеті Мериленд на прохання ґубернатора стейту. Він казав, що в теперішньому часі не пора давати голос комуністам, бо це послаблює нашу боротьбу.

● **Масток померлого** канадського премієра Мекензі Кінґа оцінюють на 750,000 долярів. Головна частина мастку записана небіжчиком на стипендії для студентів в Канаді і в Стейтах. Кінґ не був одружений.

● **Признали платню** на втримання батьків по смерти п'яти синів Соліванів, які згинули на затопленім воєнним кораблі, як моряки підчас другої світової війни. Після довгих дослідів Конґрес признав, що їм належиться по 350 долярів місячно. Обоє родичів вже старушки. Вони живуть у Вотерлу, в стейті Айова.

Рада Безпеки на „приватному засіданні" переконуватиме Совєтів в справі Кореї

Лейк Соксес, 10. серпня. — Дев'ять членів Ради Безпеки, за виїмком тільки совєтського і югославського, відбули вчора в приміщенні британської делеґації в Емпайр Стейт Билдинґ неформальні наради, предметом яких були способи і засоби для зломання совєтської підривної тактики і переведення нарад в справі американського зажалення проти північно-корейського аґресора і заклику до всіх членів Об'єднаних Націй, щоб вони допомогли льокалізувати війну в Кореї. Совєтський представник, як відомо, намагається не допустити до нарад в цій справі, або щонайменше їх якнайдовше відкладати, користаючи з обставин, що цього місяця він є предсідником Ради. — Зібрані на вчорашніх приватних нарадах представники дев'ятьох країн розглянули різні можливості боротьби зі совєтською тактикою, включно з евентуальним скиненням його з посту предсідника Ради, але у висліді рішено не робити жадних драстичних заходів, натомість „просити" совєтського представника, щоб він відступив від своєї тактики. В тій цілі на сьогодні скликано ще одне — „приватне засідання", до участи в якому „в принципі" погодився теж Малік. Після того відбудеться формальна сесія Ради і від дальшої поведінки совєтського представника залежатиме теж поведінка всіх інших членів Ради, щонайменше її абсолютної більшости, що рішена вкоротити совєтську самоволю.

ДОМАГАЮТЬСЯ ОДНОГО МІНІСТРА ОБОРОНИ ДЛЯ ЕВРОПИ

Страсбурґ, 10. серпня. — Дорадча Асамблея Европейської Ради прийняла вчора ентузіястичними оплесками пропозицію французького представника, Поля Рейно, щоби Винстона Чорчила іменувати західноевропейським міністром війни, що мав би за завдання поробити всю необхідну підготовку до оборони Европи перед большевицьким нападом. Рейно, видвигаючи цю пропозицію, не назвав Чорчила по іменно, але як тільки він згадав саму пропозицію, майже всі делеґати звернулися до Чорчила. Дотеперішні акти большевицької аґресії та наявність її дальшої загрози була головним предметом вчорашніх дебат Европейської Ради.

ПЛЯНУЄТЬСЯ СПІЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ АТЛАНТ. ПАКТУ

Лондон, 10. серпня. — Військові власті Злучених Держав і їх союзників тут серіозно обдумують проблему створення одного верховного командування для країн Атлантійського Пакту, як теж необхідність збільшення союзницьких боєвих формацій в Німеччині. Тут вважається, що ініціятиву під цим оглядом повинні перебрати — Злучені Держави, але вони все ще мовчать, хоча інші країни, зокрема Франція, вже висловилися в цих справах цілком недвозначно. Вважається, що з рішучими рекомендаціями щодо американської участи в підготовці европейської оборони вернувся тепер до Вашинґтону Чарлз Спофферд, американський предсідник Ради заступників Атлантійського Пакту. Між цими рекомендаціями головними мали б бути власне пропозиції створення в Европі одного верховного командування Атлантійського Пакту та відповідне збільшення американських військ в Німеччині.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИГАДУЄ, ЩО СВІТ ЗДАЄТЬСЯ НА СИЛУ АМЕРИКИ

Вашинґтон, 9 серпня.—Президент Труман висловив думку, що сила цеї країни є головною підпорою вільного світу у його змаганнях до перемоги „над силою тиранів і аґресорів". Він ствердив, що Злучені Держави стоять віч-на-віч „з силами, які мало або цілком не рахуються" з людським життя і які думають про людей тільки як про знаряддя для збільшення своєї сили". Кидаючи в такий спосіб камінцем в город Совєтської Росії, президент сказав, що її провідники „думають тільки про те, як би перемінити людей на інструменти своїх власних безправних зазіхань". — Ці думки висловив президент у промові до Краєвого Комітету для Підшукання Праці окалічілим людям. Він заявив, що в Америці людське життя є цінним і треба використувати кожну одиницю при праці для загального добра.

НЮ ЙОРК ЯК ПЕРША ЦІЛЬ НАПАДУ АТОМОВОЮ БОМБОЮ.

Ню Йорк. — Ген. Лушус Д. Клей предсідник стейтової комісії цивільної оборони, назвав по імені місто Ню Йорк як „мабуть перше місто, яке буде ціллю нападу ворога атомовою бомбою". Він виявив свої думки підчас пресової конференції, роздаючи репортерам проєкт цивільної оборони, писаний машиновим письмом на 29 сторінках. Крім Ню Йорку згадав Клей як можливі цілі для нападу такі міста: Сиракюс, Бофало, Олбані, Ютика й Бінґгемптон. Ню Йорк є на першому місті тому, що напад на нього мав би психологічно-аґітаційне значення для ворога. Воно є велетенським осередком населення і продукційним центром.

ТРУДНОЩІ ФОРМУВАННЯ В. О. УНРАДИ

Ульмівські „Українські Вісті" з 13-го липня подають таку інформацію про труднощі в полагоджуванні кризи Виконавчого Органу Української Національної Ради:

„8 і 9 липня відбулися наради представників усіх політичних партій, що творять Українську Національну Раду. На порядку денному була лише одна справа: формування нового Виконавчого Органу УНРади.

Після того, як проф. д-р Ісаак Мазепа відмовився формувати новий кабінет, президент УНР доручив формування нового Виконавчого Органу д-рові С. Витвицькому. На жаль, після того, як з'ясувалось, що всі фракції підтримують цю кандидатуру, д-р Витвицький категорично відмовився. Нічого не помогли наполягання учасників наради.

„Тоді президент доручив Іванові Багряному взяти на себе місію створення нового Виконавчого Органу. Багряного підтримали соціялісти, УНДС та УНДО, але після отримання мандату в процесі формування кабінету УНДО узалежнило свою тактику від тактики — ОУН(м). За таких обставин І. Багряний відмовився формувати ВО, стоючи на тій самій засаді, що й проф. І. Мазепа — формування повного коаліційного уряду. Висунена наступна кандидатура від ОУН — п. інж. Д. Андрієвського. — Ця кандидатура не знайшла, на жаль, підтримки ні в кого, крім заяви про льояльну співпрацю від УНДО, а тому і президент цієї кандидатури не акцептував.

У СТОЛИЦІ НЕ ВВАЖАЮТЬ ПОЛОЖЕННЯ В КОРЕЇ ЗА НЕБЕЗПЕЧНЕ

Вашинґтон. — Представник армії звернув увагу, що укріплене побережжя в Кореї, яке тепер втримують війська Обєднаних Держав, займає простір 6,000 квадратових миль і є 15 раз більше від побережжя в Нормандії, яке укріпили Аліянти при висадці війська підчас другої світової війни. Знавці твердять, що положення американської армії в Кореї не є небезпечне. Вони негодують на повторювання поговірки, що „американські сили в Кореї маліють", коли вже звісно, що резерви туди прибувають раз-у-раз. Вони теж кажуть, що не треба більше писати про „укріплене побережжя" в Кореї, бо це вже територія, на якій можна розвинути боєві сили.

НАЙНОВІШИЙ МОДЕЛЬ СТРАТО-ТУРБО-БОМБАРДУВАЛЬНИКА Американської Авіяції тільки що піднісся для пробного лету з аеродрому Вічіта в Канзас. Цей бомбардувальник, означений як Б-47А, є найшвидшим в світі і розгортає швидкість 600 миль на годину та може нести 200,000 фунтів бомб.

АМЕРИКАНЦІ НА ПІДСТУПАХ ДО ЧІНДЖУ

НАСТУПАЮЧІ НА ПІВДЕННОМУ ФРОНТІ АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА В КОРЕЇ ЗДОБУЛИ НОВИЙ ТЕРЕН. — ЧЕРВОНІ ВІДСТУПАЮТЬ ШИРОКИМ ФРОНТОМ. — ПОЛІПШЕННЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЗИЦІЙ НА ІНШИХ ДІЛЯНКАХ ФРОНТУ

Токіо, 10. серпня. — З'єднання американської піхоти і морської піхоти, що три дні тому почали повільний наступ на південно-корейському фронті в напрямку на Чінджу, де були сконцентровані ворожі сили до наступу на Пусан, здобули дальший терен та зайняли ключеву для оборони міста височину. В запеклих боях протягом вчорашнього дня американські війська мали посунутися дальших три милі вперед. В останньому американському повідомленні стверджується, що американські війська є вже на підступах до Чінджу, переслідуючи відступаючого широким фронтом ворога, що поносить важкі втрати. На центральній і північній ділянках фронту американські війська теж значно поліпшили свої позиції. Натомість на східному фронті здовж побережжя червоні здобули місто Йонґдок і продовжують врізуватися глибоким клином в позиції, що їх протягом місяця вдержували південно-корейські війська. Розвідка стверджує, що червоні мусіли під прикриттям ночі протягом останнього часу перекинути на цей фронт більші підкріплення. Перші стежі червоних на тому фронті мали загнатися вже в безпосереднє віддалення від порту Поганґ, загрожуючи американському постачанню на фронт до Тайґу.

ШІСТЬ ВОРОЖИХ ДИВІЗІЙ ПРИГОТОВЛЯЮТЬСЯ ДО НАСТУПУ

Токіо, 10. серпня. — Відділ розвідки в головній квартирі ген. Мек Артура з великою увагою слідкує за рухами шістьох ворожих дивізій, всі з яких, крім одної, переформовуються та підготовляються до наступу на центральній і південній ділянках фронту. Кількісно північно-корейські сили все ще багато переважають сили оборонців. П'ять червоних дивізій є в постійному зв'язку і розташовані здовж фронту на ріці Нактонґ. Натомість одна дивізія діє окремо на сході і вона, правдоподібно, разом з місцевими партизанами почала тепер похід здовж східного побережжя.

ЧЕРВОНІ ПАРТИЗАНИ ДІЮТЬ НА ВСІХ ФРОНТАХ

На фронті в Кореї, 10. серпня. — Майже в усіх фронтових повідомленнях стверджується, що ворог на велику скалю користується партизанами, або перебраними в цивільні одяги вояками, що проникають лінії оборонців та крім нападів зі заду, саботують лінії постачання. Проникнення фронту партизанами було у великій мірі теж причиною, що американський наступ на південній ділянці фронту є повільніший, ніж пляновано. Стверджується, що червоні користуються випробуваною японцями тактикою проникання однаково, як при наступі, так і при відступі. Цього роду тактика коштує ворогові багато жертв, але він з ними не рахується.

ЗАКЛИКАЮТЬ ЧЕРВОНИХ ДО ЗДАЧІ

На фронті в Кореї, 10. серпня. — Американські літаки розкинули на фронті поза ворожими лініями летючки, в яких закликається червоних вояків до здачі. Летючки, що мають по обох боках емблему Об'єднаних Націй, ґарантують „людську поведінку з кожним північним корейцем, який бажає припинити боротьбу" та зокрема обіцюють „харчі і дах над головою" для всіх, що перебіжать на бік оборонців.

ГЕН. М'АРТУР ВИЯСНЮЄ СВОЮ ПОЇЗДКУ НА ФОРМОЗУ

Токіо, 10. серпня. — Американський головнокомандуючий на Далекому Сході, ген. Доґлес Мек Артур, видав вчора в своїй головній квартирі окремий комунікат, в якому гостро осуджує „злобне перекручування" причин його поїздки на Формозу дефетистами і угодовцями, що змагають до роз'єднання та підірвання американського довір'я. Генерал твердить, що його поїздка на цю національно-китайську базу мала виключно військові цілі і не мала „жадного зв'язку з політикою". В повідомленні ген. Мек Артур заявляє, що „справа майбутности китайського уряду, розвиток на китайському континенті та все інше, що стоїть поза засягом моєї військової відповідальности, не було не тільки обговорюване, але навіть не згадуване". — Теж специяльний дорадник президента Трумана, Аверел Гаррімен, який тількищо вернувся з нарад з ген. Мек Артуром, заперечив у Вашинґтоні будь-яку переставку в американській далекосхідній політиці.

ШВЕЦІЯ ГОТОВА ДО ОБОРОНИ НА ВИПАДОК АҐРЕСІЇ

Стокгольм, Швеція, 10. серпня. — У зв'язку зі загальними воєнними настроями, збільшеною загрозою совєтської аґресії та з інтензивнішою підготовкою до оборони поодиноких країн, шведські військові специялісти й собі вважали за необхідне забрати слово на тему шведської оборонної готовости. Зараховуючи шведську армію до найкраще вишколених і найбільше здисциплінованих в світі, майор Графстроем, з головного командування армії, твердить, що на випадок совєтського нападу, Швеція була б в стані „негайно" змобілізувати та кинути до оборони около — 700,000 добре вишколених і під кожним оглядом забезпечених вояків. Ця сама оборонна готовість відноситься теж до фльоти і авіяції. Зі збільшенням шведських видатків на оборону до 2,000,000,000 долярів, — шведські збройні сили дістануть наймодерніше озброєння. Як йдеться про шведську воєнну фльоту, то вона, розпоряджаючи лінійниками і крейсерами, около 20 нищильниками і такою самою кількістю торпедовців, 24 підводними човнами і великою кількістю менших одиниць, вповні готова до оборони країни.

В СВІТІ

● **Орган французької комуністичної партії** повідомив, що „стокгольмську петицію" проти атомової бомби підписало досі всіх разом — 273,470,566 осіб, з того 11,350,000 в Злучених Державах Америки, а — 115,275,000 в Совєтському Союзі.

● **ІРО, Міжнародна Організація** для Втікачів, рішила перебрати на себе частину медичної допомоги для Південної Кореї.

● **„Правда"**, орган комуністичної партії в Совєтському Союзі, накидується на совєтських архітектів, що вони погано плянують свої будови і використовують до них поганий матеріял.

● **Американська і британська таємна поліція** шукає тепер в Лондоні за портфелем з таємними документами в справі атомової бомби, що його вкрадено урядникові британського міністерства постачання.

● **Бельгійці розстріляли** німецького воєнного злочинця — Филипа Шмітта, що під час війни вбив поверх 50 цивільних бельгійців.

● **Адмірал Р. Г. Лямберт** іменований шефом штабу французької воєнної фльоти.

● **Данський парлямент** ухвалив 50,000,000 долярів на оборону країни.

СВОБОДА — SVOBODA
Український щоденник — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЛІҐА МОЛОДІ

Впродовж кінця тижня, зв'язаного з Днем Праці, отже в цьому році в днях 2, 3 і 4-го вересня, відбудеться в Ню Йорку чергова, вже 13-та конвенція Ліґи Української Молоді Північної Америки. Ці конвенції вже мають свою традицію і вони є без сумніву великою подією не тільки в житті нашої зорганізованої молоді, але й взагалі нашої громади. В додатку, рівночасно з конвенцією Ліґи, відбуваються рівночасно і збори Т-ва Професіоналістів, хоча це останнє вже від багатьох років все ще продовжує свою „організаційну стадію".

Конвенції Ліґи Молоді започатковують щорічно сезон нашої громадської праці, вони є своєрідним „святочним відкриттям" того, що має діятися і статися в нашій громаді протягом найближчих місяців. Вже цим самим конвенція Ліґи заслуговувала б на окрему увагу. Але в цьому році вона ще й під іншими оглядами матиме окреме значення.

Першусього — зібрання Ліґи в Ню Йорку, одному з місць найбільших українських скупчень, може мати більший відгук і більший вплив на загальне українське життя. Тут теж велика кількість українських організацій, і насамперед новостворених з-поміж новоприбулих, що цілком певно схочуть приглянутися як працює, думає і бавиться ця справжня американсько-українська генерація, що народилась в Америці, але завжди пам'ятає про Україну. І третє — Ню Йорк є сьогодні столицею схвильованого світу, в недалекому Лейк Соксес є представники багатьох країн, а дбайливо приготована, зорганізована і переведена та розреклямована конвенція американсько-української молоді могла б звернути на себе увагу не тільки українського загалу.

З доступних нам інформацій про конвенцію знаємо, що вона відбудеться в готелю Комадор та що крім організаційних справ, вона стоятиме під знаком двох важливих доповідей: 1. Українці і Холодна Війна, та 2. Проблема Переміщених Осіб. Обі ці справи є без сумніву основними проблемами нашого громадського життя під теперішню пору, і тому їх обговорення на початку сезону та на такому форумі, як Ліґа Молоді, матиме велике значення. Наскільки нам відомо, доповідачем на першу тему буде голова Українського Конґресового Комітету, проф. Лев Добрянський, що сам з цеї молоді вийшов і до неї належить.

З конвенцією получена теж культурна програма, вершком якої буде велика імпреза в Карнеґі Гол в неділю, 3-го вересня. В програмі імпрези, крім двох дій опери „Запорожець за Дунаєм" Артемовського, є виступи кількох хорових груп молоді з різних міст цеї великої країни. Це теж матиме свою вартість і своє значення.

До конвенції ще є три тижні часу і якщо ми вже сьогодні звертаємо на неї увагу, то насамперед з тою думкою, щоби пригадати її організаторам і виконавцям, що на цю конвенцію звернені очі цілого нашого загалу, що від неї очікується нових думок і нових діл, які мали б наблизити нас до нашої спільної мети: нашого максимального вкладу в розбудову і оборону Америки та у визволення України.

Чи викинуть Совєтів з Об'єднаних Націй?

Конґресмен Г. Дж. Латам з Ню Йорку написав до президента Трумана листа з доманганням, щоби Злучені Держави постаралися усунути Росію з членства в Організації Об'єднаних Націй. Як мотиви до такого внеску згадав Латам поведінку Росії відносно війни в Кореї. Він пригадує, що Північна Корея напала на Південну за спонукою Росії, а водночас Росія втримує свого представника в Раді Безпеки, який під теперішню пору є там головою і має нагоду розглядати звіти ген. МекАртура, присилані туди ним, як командантом збройних сил О. Н.

Закид, як бачимо, зовсім оправданий, тимбільше, що О. Н. признали в самих початках воєнної виправи, що це є „акт аґресії", заборонений чартером О. Н., який Росія допомагала ухвалювати на конференції у Сан Франсіско в 1944 р. Поведінка совєтського представника, Якова Маліка, в Раді Безпеки змагає до того, щоб в нагороду за напад комуністів з Північної Кореї признати їм право видавати засуд на Злучені Держави за зголошення резолюції в О. Н. з осудом аґресора. Некомуністичний світ з запертим віддихом слідкує за способами якими Росія доходить до своїх цілей на міжнародному форумі, а теж і поведінку її противників, щоб перевести свої пляни.

Тут мимохіть приходить на думку подібність теперішньої совєтської поведінки до її поведінки в Лізі Націй після того, як 30 листопада 1939 р червона армія перейшла кордон Фінляндії в кількох місцях, а водночас совєтські літаки цілими ескадрилями налетіли на фінляндські міста й промислові осередки. Війна шаліла на просторі Карелії.

Після зайняття пограничного міста Теріокі в Карелії, Росія вже 1. грудня проголосила зорганізовання „Демократичної Республіки Фінляндії". Це, на ділі, була держава однієї людини, бо правління „республіки" найшлося в руках Отта В. Кузінена, фінляндського члена Комінтерну. Другим ошуством було встановлення „фінляндської народної армії", складеної з малої горстки росіян, які знали фінляндську мову. Вже 2. грудня маріонетковий уряд заключив „пакт для взаємної допомоги" з Москвою. Все те зроблено з наміром перевести пропаганду, що „фінляндський нарід зорганізував свою власну демократичну республіку" — як це було написано у вступі до договору.

На щастя, Фінляндія належала до тодішньої Ліґи Націй. Фінляндський міністер закордонних справ, Рудольф Голсті, зажадав, щоби Ліґа Націй „поробила негайні кроки для стримання аґресії". Ген. Секретар Йосиф Авеноль скликав Раду Ліґи і Загальну Асамблею впродовж тижня. У відповідь на це совєтський комісар закордонних справ Вячеслав Молотов повідомив Ліґу, що Фінляндія не має права жадати скликання Ліґи Націй і що скликання нарад є неоправдане, бо в Фінляндії „нема війни". Сказано було одверто: „Совєтський Союз не находиться в воєннім стані з Фінляндією і не загрожує фінляндському народові. ...Совєти втримують приязні зносини з Демократичною Республікою Фінляндії, заключили з нею, договір про взаємну допомогу дня 2 грудня і дали цій республіці військову допомогу для встановлення ладу в країні, яка стала осередком воєнних приготувань її володарів".

Хоч тодішня Ліґа Націй находилася в передсмертних судорогах з огляду на різні невдачі спинення аґресії в Китаю, в Етіопії, в Еспанії, то з хвилиною такої зневажливої постави Молотова вона віджила. Покликано до життя спеціяльний комітет для прослідження справи і цей комітет доказав Росії поламання сьоми договорів. З них п'ять заключила Росія з Фінляндією; шостий був проти аґресивної війни, а сьомий це був Пакт Кельоґа про зречення війни, як засобу в міжнародній політиці. Комітет встановив ясно, що Росія допустилася аґресії проти Фінляндії і доручила викинути Росію з членства в Лізі. Це було 13 грудня 1939 р.

Наступного дня повна Ґенеральна Асамблея Ліґи повердила рішення комісії, а при голосуванні не було ні одного спротиву. Тільки щість делеґатів стрималися від голосу. Ліґа рішила теж тоді вислати матеріяльну допомогу для Фінляндії у її боротьбі за пережиття.

Раннім ранком, 25 червня 1950 р. війська Північної Кореї, яка находилася під контролею Росії, озброєні в російські танки, наїхали на Корейську Республіку. Росія негайно знову ствердила, що „нема воєнного стану", як це проголосив 4 липня заступник совєтського міністра закордонних справ Андрій Ґромико. Одначе американський і аліянтські уряди ясно ствердили, що це Росія відповідальна за напад на Корею, отже за поламання Чартеру Об'єднаних Націй. У 1939 р. Ліґа Націй усунула Росію зі складу своїх членів. Треба виждати, що станеться з Росією в О. Н. в 1950 році.

Віктор Приходько.

НАШЕ ПОГОТІВЛЯ

Чи третя світова війна знову нас заскочить? Цю тему підніс у своїй статті („Свобода" 1. серпня ц. р.) п. Іван Кедрин і, треба признати, що сьогодня навряд чи є актуальніша тема. Шановний Автор настроєний досить песимістично: нема видатних людей, що колись ще недавно — були, нема єдности й розуміння того, що нині треба мати одно, по змозі найавторітетніше, національно-політичне представництво, а тому він дуже побоюється, що війна знову заскочить нас непідготованими і знову „ми будемо лише перекотиполем на історичному грищі, здібними викрикувати найгучніші патріотичні фрази, співати в церквах „в єдности сила народу" та погрожувати, що „згинуть наші воріженьки, як роса на сонці".

Все це дуже правильно, але це, так би мовити, міркування загального, „ідеального" характеру. Одначе до подій ми так близько, що, як нам здається, про справу треба говорити сьогодня, по можливости, конкретно і виразно.

Для цього насамперед треба усталити певні тверді істини.

Такою першою істиною є те, що в сучасний момент українці передовсім мусять звернути увагу на провадження зовнішньої політики. Під цим розуміємо: зв'язок з тою державою й тими державами, з якими нам „по дорозі". При чім зв'язок не „теоретичний", „платонічний", а зв'язок „діловий" — співробітництво на полі пропаґандивнім, військовім, організаційнім і т. д.

Далі — хто це має робити?

Питання — першорядної ваги. П. Кедрин зазначує, що під час другої світової війни ми страшенне постраждали фізично, політично і морально, бо не підготовлялись організовано ту війну зустріти, а підчас самої війни діяли цілком нескоординовано. Це правда. Запроектований ще до війни 1939 року Всеукраїнський Національний Конгрес не відбувся, одного центру не було створено, а тому у війну увійшли розрізнено окремі у-

(Докінчення на стор. 3-тій).

И. Шлемкевич.

ПРОЗРІННЯ

В 30-х роках, за правління одного із найбільш рішальних державних мужів світу, президента Рузвелта, в ЗДА називали совєтський режим шляхетним експериментом. Частиною того експерименту був тим же режимом організований голод, якого жертвою впали мільйони українців. — Один із найславніших письменників 30-х років, Андре Жід, писав у своєму „Щоденнику": — На широкому шляху історії, яким раніше чи пізніше мусить пройти кожен нарід, сьогодні славно попереду маршує Совєтський Союз. Він ставить нам перед очі суспільство, про яке ми завсіди мріяли, але якого сподіватися не сміли. — А в той же час культурне суспільство України „шляхетний" большевицький експеримент кинув у безодню людоїдства. — В тому ж „Щоденнику" запитує себе автор: — Чому я тужу за комунізмом? І відповідає: — Бо я переконаний, що він дає нам можливість осягнути верхи культури, бо тільки комунізм може і мусить привести нас до нової і вищої форми культури. Саме тоді в Україні здійснялася та „нова" і „вища" форма розстрілом українських письменників, мистців, науковців. — Коли комунізм нещадно нищив церкви і добивав їх священослужителів, у той час знаходилися і такі високі достойники західніх церков, що поручали своїм вірним молитися за успіх московської зброї. — В той час, коли на місце вільної науки большевизм ввів в університети наказну марксо-сталінську догматику, сотні професорів західніх університетів славили совєтський рай і свободу.

Все це доводило нас до розпуки. Коли на провідних верхах демократії ,яка достойність людини і свободу духа ставить як свої перші засади, — і коли на верхах духової творчости дійшло до такого запаморочення, тоді яка була ціна всім словам про совість, про мораль?! Брутальна сила, обмежувана законом і мораллю, — здавалося, — переможно вирвалася з берегів і приказала мислям і совісті людей співати собі похвальних пісень.

А Божі млини мололи спокійно далі...

Входимо в 50-ті роки нашого сторіччя. В Кореї молоді американці кров'ю і життям виправляють трагічні помилки своїх батьків. Громадська думка в ЗДА, де недавно мов зараза ширився міт про „шляхетний большевицький експеримент", шукає і знаходить нові назви для совєтської дійсности. „Ми знаємо, що провідники на Кремлі і їх агенти та їх апарат представляють найбільш реакційний деспотизм, який досі світ знав", — читаємо в „Емерикен Федерейшеніст". А офіційний представник ЗДА в Раді Безпеки називає носіїв того деспотизму просто негідниками і злочинцями. — Вище ж наведений письменник, Андре Жід, після подорожі по совєтському раю, стає пророчистим його обвинувачем. Там у совєтському союзі — пише він під враженням того, що побачив, „обманюють робітника по всіх правилах мистецтва, йому затикають уста, він зв'язаний по руках і ногах, так, що опір майже неможливий". Найкращі шанси мають „найбільш рабські типи", а з революційної генерації незабаром залишаться тільки „карієристи, кати і їх жертви". І вкінці нове признання: — „сумніваюся, чи є яка країна, де дух і почування людини могли б бути повніше поневолені, ніж у совєтському союзі".

Для українського суспільства протверезіння світу це велика духова полегша. На жаль воно не поверне життя мільйонам жертв „шляхетного" експерименту" і „нової, вищої форми культури"; але воно дає надію, що таки правда і право переможуть і з ними, сперта на них, українська державна свобода. Ця нова постава привертає віру в совість людства і в остаточний прихід справедливости. Вона доказує, що царство насильства, рабства і брехні, — короткотриваде. В моральній площині совєтська деспотія вже засуджена. Світ готовиться до виконання присуду. І ніщо не поможуть збірання підписів, ні протекторат і молитви червоних чи іншої масти деканів, ні професорські крутійства. Впаде обманна маска, і злочинця і негідника і карієриста назвуть отверто їх правдивим ім'ям.

Це відноситься не тільки до міжнародньої ділянки. Це — віримо — початок великого внутрішнього, духового відродження людства. І у внутрішню політику народів і навіть у взаємини окремих людей вривалася мода і теорія, які вчили, що брехня, обман, насильство, це найкращі засоби політичного і життевого успіху. І знову знаходилися церковники, що прикривали, і книжники-професори, які обороняли ті вчення і його практиків. І до нас загостили такі „вищі і нові" форми і посіяли труйзілля братовбивств і терору, які ще в таборовому житті, то як тіні, то як живі з'яви, непокоїли нашу спільноту.

Але тепер входимо в добу прозріння. Гірким досвідом ми навчені, що слова і назви неважні .Хіба багато змінилося від того, що совєтська диктатура пролетаріяту перехрестилася в народню демократію?! Або від того, що колишнє ЧЕ-КА стало ГПУ, далі НКВД і МВД?! Чи міняється диявольське обличчя тих установ, коли вони починають діяти серед іншого народу під назвою Гестапо?! Чи інакші вони були б в українській перелицьованій відміні?! Хай буде проклятий дух і суть тих усванов і хай будуть прокляті їх носії-групи, що для них обман і тортури і концтабори стають вимріяними засобами політики. Зв'яжімося ж з ясним процесом відродження людства, що назріває, і передовсім в нашій громаді привернімо правду, суспільну мораль і цивільну відвагу, приспану роками непевностей і залякувань, привернімо єдиновладство тих чеснот, без яких здорова демократія неможлива.

Божі млини мелють спокійно. Наш обов'язок не покладатися тільки на приятливі вітри, але бути співборцями Бога за правду.

Іван Керницький.

БЕЗЖУРНІ ЛІТА

3)

Від такого неожиданого питання я зовсім отетерів.

— Я... не знаю, прошу пана, ...як його, люблю, чи ні... Я от кроликів — дуже люблю, в мене, в дома, кролики ховались, а котів — то так якось...

— Начхать мені на твоїх кроликів! — загремів пан Макс. — Ти кажи: любиш котів, чи ні?

— Ні...

— Що — ні?

— Не люблю.

— То замало! — хвилювався мій пан інструктор. — Замало сказати „не люблю!" Ти мусиш зненавидіти їх найглибшою ненавистю, такою, що походить з самого дна душі! Ти повинен ненавидіти їх так, як я ненавиджу це прокляте кодло, щоб воно заснітилося, щоб пари-духу у ньому не стало! Стривай — поживеш у цій котячій захоронці стільки часу, скільки я тут невинно страждаю, тоді так само не терпітимеш їх на прохід!

Тут мій пан інструктор притьмом схопився з канапи та випростався на ввесь ріст, що мене на смерть перелякало, бо мені здавалося, що він у цій хвилині проб'є маківкою стелю, розсадить дах нашої кам'янички та ще й скине з даху комин.

—Ти ось побачиш! — він нагнувся надо мною, як той журавель, що нагинається брати воду і ткнув мені просто в груди свій костистий палець. — Ти побачиш, як наша стара прийде до дому... Ти гадаєш, вона спершу ким поцікавиться — мною? Чи тобою? Спитає: пане Максе, може ви так попідвечіркували б? Або: Михасю, може ти зголоднів? Куди там! Вона зараз припаде до своїх „котусів". „Мої котусі кохані, мої дзьобусі солодкі; Мацюсь! Міцьоня! Фіцьоня! Стужилися за панцею, що? Зараз; Зараз! Панця для вас млічка свіженького принесла, а тобі, Мацюсь, поляндвічку купила!"

А щоб тебе, бабо, перун луснув! — заскреготав зубами пан Макс. — Бабо, бабо окаянна, спам'ятайся, що робиш! Та візьми собі дитину на виховок! А скільки ж то по всяких притулках підкидків, бездомних сиріт! Дай дитині тільки половину того жировиська, що твої коти спацькають через день, то за рік мікрус о-так спухне, таку! — матиме морду! Так ні: вона котам — „млічко", сметанку, і „поляндвічку", — а в краю, як доказує статистика, що третій чоловік голодує — не доїдає! А в Акад-Буді наші хлопи-сіромахи вковують цілими місяцями в сухому хлібі та чайку... То що ти скажеш на таке свинство, народній приятелю!?

Що ж я міг на це сказати? Я стояв ні в сих, ні в тих, приголомшений та остовпілий, широко розплющив очі і вдивлявся в мого пана інструктора, як у яке заморське чудовище.

— Так, твоя правда, — пан Макс сам про себе згідливо притакнув головою. — Ти скажеш, наприклад, що можна ж такі стерва пазакатруплювати. Можна ж, кінець-кінцем, такого Мацька вхопити за хвостюру, трахнути раз об одвірок, і готово. Що? Готово? Куди там, брате, готово! Ти гадаєш, що з такої живущої бестії швидко дух випреш? Куди там! Пригадай собі з „Лиса Микити" третю пісню: як то Кіт Мурлика попався був в сильця у війтовому курнику. Ну!? Скільки народу тоді збіглося, — ціле село товкмасило його чим хто попав, а він, падлюка, таки живий вискочив з халепи. Поцарапав війтові носа, перегриз петлю, розбив шибку і чкурнув на волю. Тьфу, чортяка!

— Так, я знаю! Я тоте місце вмію на пам'ять, — відважився і я нарешті докинути своє слово.

— То бо то і є... — пан Макс сумно поник пелехатою головою. — Ну, можна ще таке падло і повісити, коли б на те пішло... Пригадую ,мій дядько, повісив раз кота на самісінький Великдень. За те, мовляв, що голубові горло перегриз. А мій дядько страшенно кохався в голубах. Узяв мій дядько мотузок, зашморгнув котові на шию тай повісив його в садку, на сливці. А я тій екзекуції з-за плота приглядаюсь. Котище трохи там потріпався, потріпався, й амінь... „Капут тобі, злодюжко!" — каже мій дядько. Виняв ножика, відрізав неживого кота тай кинув його на смітник. А там — ще й надмогильну промову йому виголосив... (А був уже, очевидячки, на підпитку). „Оце ж, каже, тобі злодюго і кришка. Гріх важкий-преважкий взяв я сьогодні собі на душу! Нині ж — світлий празник Воскресення, Ісус Христос воскрес із мертвих, а я, каже, із-за тебе руки собі осквернив. А в мене ж нині руки посвячені, бо вони свяченим яйцем розговлялись... Але ж і втій гріх кличе до неба про помсту! Завіщо ж ти в самий святий Великдень невинній, божій пташці горло перегриз? Невинна божа пташка попід небеса літає, гуде, воркує, Бога славить, людей радує і світ веселить, — а ти їй смерть заподіяв".

О так мій дядько погуторив — погуторив і пішов під церкву послухати гагілок. Приходить з цвинтаря в хату — а на порозі кіт — з мотузком на шиї, до дядька: няв-няв! — живий, собача душа! Тут мій дядько лише по полам вдарився. Ну, щож, каже, нічого не вдієш; в цісарському законі стоїть такий паліграф, що коли вішальник обірветься, то вже другий раз не мож його підсаджувати на стричок. І треба йому життя дарувати. Так і я тобі, щельмо, цей раз дарую.

— А в нас, на селі, малих котенят топлять, коли ще сліпі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Йосип Сірий

КОМАНДИР СІРОГО ПОЛКУ

(Спогад з визвольних змагань України)

(Докінчення).

Того ж таки вечора всі старшини зібрались в приміщенні курінного Костика.

Вирішено негайно арештувати полковника Пузицького і з полком вирушити на допомогу Конотопові, який був загрожений зі сторони Бахмача російськими добровольчими відділами з двома бронепотягами.

О першій годині ночі чотирьох озброєних старшин вирушили до мешкання полковника.

Мешкання було при школі. Полковник займав одну кімнату, два вікна якої виходили в шкільний сад. Я і хорунжий З. стали біля вікон, поручник С. біля дверей, а курінний Костик пішов до середини.

Розбуджений джура зголосив полковникові, що прибув курінний Костик в наглій і дуже важній справі.

— Просіть, — почувся енергійний голос полковника.

Костик увійшов. Полковник в нічнім біллю, півсонний, сидів на ліжку, на столику горіла свічка, яку запалив джура.

— Голошу слухняно, — почав Костик, ставши „на струнко", що вибухло повстання проти гетьмана. Штаб дивізії і 3-тій полк підняли повстання. Міліція обезброєна. Влада в руках Сірої дивізії. На чолі повстання став сотник Палій. Які накази будуть, пане полковнику.

— Негайно ладуватись і вирушати на допомогу повстанцям, — була смілива і рішуча відповідь полковника Пузицького.

— Так є, — відповів здивований Костик, стукнув обцасами, повернувся і хутенько вийшов.

— Панове, прошу до мене, — крикнув Костик, як лише знайшовся на дворі.

Ми підійшли.

— Що сталося? — почали питати.

— Пузицький наш, — радісно усміхаючись, відповів Костик.

— Як то наш?

— Коли я зголосив йому про повстання, він ненадумуючись дав наказ: „негайно ладуватись і вирушати на допомогу повстанцям."

— Не може бути, — почулись оклики приємно здивованих старшин, які перед хвилиною мали твердий намір арештувати полковника.

— Він, очевидно, давно був з нами, тільки як старий військовик, мовчав і робив своє діло, — пояснив Костик. Ходім оголосити наказ... бо ж було сказано: „негайно ладуватись", а полковник не любить по два рази повторювати накази...

За кілька хвилин заалярмований полк довідався про постанову полковника.

— Полковник веде нас визволяти Київ від москалів та німців, — лунало повсюди.

— Слава полковникові, — вибух спонтанічний окрик двох тисяч вояків, вишикуваних до раннього звіту, коли полковник з'явився перед фронтом.

— Слава полковникові Пузицькому! — гриміло навкруги.

Полковник Пузицький стояв перед своїм полком з приложеною до шапки рукою.

Овації невгавали.

В цю хвилину між полковником Пузицьким та його підвладними затерлась межа недовіря та неприязні.

Полковник став героєм дня, щоб за три дні стати героєм Бахмачу.

Перший полк Сірої дивізії, на чолі зі своїм полковником Пузицьким, прибув увечері того ж дня до Конотопу.

В Конотопі була паніка. Відділ підполковника Пелипенка, висланий на станцію Бахмач штабом дивізії, був розбитий в бою на станції Калинівка і розбігся. Недобитки, разом з хворим підполковником Пилипенком, прибули до Конотопу. Між Конотопом і Бахмачом жадних повстанчих відділів не було. Коли б ворог був більше відважний, то в цей час міг би без труду зайняти Конотоп і захопити повстанчий штаб, але на щастя ворог на це не спромігся. Командир повстанчої армії, сотник, на той час вже отаман Палій, розгубився і був у трудному положенню. Критичну і надзвичайно небезпечну ситуацію рятує прибувший з полком полковник Пузицький.

В порозумінню з отаманом Палієм, полковник Пузицький видає приготувавчий наказ до акції на Калинівку-Бахмач.

Приготовляється на спіх імпровізований броне-потяг: паротяг, платформа з одною гарматою, обкладеною мішками з піском та восьми вагонів з двома сотнями стрільців і чотирьома кулеметами.

У ночі полковник Пузицький вирушив в напрямку станції Калинівка, а за дві години повстанчий штаб в Конотопі дістав повідомлення, що Калинівка в руках Пузицького.

Рано, лише почало світати, як обсервація відділу Пузицького донесла, що в напрямку Бахмачу завважено димок наближаючого потягу.

Всім стало ясно, що це ворожий бронепотяг.

Імпровізований бронепотяг полковника Пузицького стояв, де-що заслонений тополями, при станції Калинівка, по обох боках тору, дві сотні з кулеметами.

Пузицький тут рішив дати бій москалям.

З Бахмача наближались російські добровольці.

За кілька хвилин стало виразно видно ворожий бронепотяг.

Гарматчик, сотник Ковшар, зняв шапку, перехрестився, сам навів гармату і сам випалив.

Сталося чудо. Першим стрілом сотник Ковшар влучив ворожий паротяг в котел, збиваючи комин. З шипінням вилетіла пара з паротягу і броневик став. Тоді Ковшар послав ворогові ще кілька гостинців.

Ворог відповідав, але дуже не влучно. З вагонів почали вискакувати москалі, щоб розсипатись у розстрільну.

Кулемети Пузицького робили своє діло справно, в час навчив полковник кулеметного діла.

Ворог заломився і в паніці почав утікати.

Наша розстрільна пішла до наступу. За пів години ворожий броневик був у наших руках. Другий ворожий броневик, кинувши кілька безрезультатних стрілів у нашу сторону, відійшов назад до Києва.

За пару годин повстанчий штаб в Конотопі дістав депешу: „Бахмач взятий. Ворог побитий відійшов. Полковник Пузицький."

Ми назвали полковника Пузицького — героєм Бахмачу.

УКРАЇНЦІ В АВСТРАЛІЇ

1949 р. був першим роком приїзду української еміграції (в більшій кількості) до Австралії. Цей рік був початком організаційного життя українців у новій далекій батьківщині.

1950 р. став роком нового етапу розвитку українського життя в цій країні. В цей час уже існували церкви обох віровизнань з їхніми парохіями. Українська преса також набирала свого розвитку. Першим українським часописом став сіднейський часопис „Вільна Думка". В зв'язку з тим, що цей часопис репрезентує погляди лише однієї частини еміграції, дійшло до появи нового часопису, що став на плятформі УНРади. Цей часопис почав виходити в Аделяїді під назвою „Єдність". Пізніще появився єдиний гумористичний журнал „Перець".

Українці беруть участь у міжнаціональній виставці мистецтва й культури, що відбулася у столиці Австралії Кенберрі, де український відділ був центром уваги представників уряду. Австралійська та різнонаціональна преса новоавстралійців (ДП) висловлювала похвалу українському відділові. Український хор домігся своєю репрезентацію виступу через аделяїдську радіовисильню.

Все це говорить про те, що наша еміграція в новій батьківщині почала громадську діяльність на всіх її відтинках і гідно репрезентувала себе серед імігрантів інших національностей в Австалії.

Далі спинюсь на діяльності українців у південній Австралії, в Аделяїді. Тут був організований перший Шевченківський вечір в Аделяїді, присвячений вшануванню 89 роковин смерти Т. Шевченка. Не зважаючи на труднощі, які виникли в процесі готування вистави „Назар Стодоля", їх було переборено — академія пройшла добре.

Комітет сприяння УНРаді працює над створенням стейтових представництв — комітетів сприяння УНРаді, та випустив пропаґандивну брошуру під назвою „Що ви знаєте про Україну і українців?"

* Українська бібліотека в Аделяїді. З доручення парафіяльної ради УАПЦ та СУЖ постала ініціятивна група для відкриття українського відділу при державній бібліотеці в Аделяїді, що й закінчила свою роботу з успіхом: сьогодні українці Аделяїди і всієї південної Австралії можуть користатись з цієї бібліотеки; особистим випозиченням книжок на місці та випозиченням через пошту на велику віддаль.

*Урочиста академія, присвячена пам'яті С. Петлюри і Є. Коновальця, почалася панахидою, що її відправив в англійській церкві о. Петро Грушецький — настоятель парафії УАПЦ в Аделяїді, в супроводі білоруського священика — настоятеля БАПЦ в Аделяїді.

За ініціятивою панів Кривецького, Василенка, Карпенка в місті створено Ансамбль українських акторів. Готується тепер вистава „Наталка Полтавка".

Під час перевиборів парафіяльної ради при УАПЦ в Аделяїді порушено питання радіопересилань українською мовою через ББС.

*З діяльности СУМ. У Сіднеї відбулись перші загальні збори СУМ'у. Радісна вістка для всіх українців, що мешкають в Австралії.

* Антикомуністична демонстрація. 11. 6. 1950 р. англіканська церква влаштувала демонстрацію антикомуністичного характеру. Перед демонстрацією відбулася служба Божа, яку відправив єпископ у супроводі сімох священиків. Під час панахиди запрошено настоятеля УАПЦ отця Петра Грушецького, якому було відведено почесне місце разом з представниками англіканської церкви деканом Гопе. Були запрошені і парафіяни, щоб взяли участь в демонстрації. Після служби всі присутні вийшли з церкви й ставали в спільну довгу колону. Демонстрація тривала від 2 год. до 7 год. вечора.

* Об'єднання українців в Австралії. 10-11-12. червня відбувся з'їзд голів українських громад та їхніх делеґатів, що поставили собі за мету створити вищу інституцію над існуючими українськими громадами — Об'єднання українців в Австралії, з осідком в м. Мельбурн. Законодавчим органом об'єднання є рада ОУА. Виконавчим органом ОУА є Управа. В склад Управи увійшли: кол. пос. Б. Болюх — голова, д-р К. Білинський — перший заступник, інж. І. Грушецький — другий заступник; економіст М. Петрушевич — третій заступник; І. Кенез — секретар; Я. Андрухович — культурно-освітній референт; інж. І. Грушецький фінансовий референт; д-р К. Білинський — суспільна опіка: мгр. І. Пеленська — референт жіночих справ; інж. Осідач — референт молоді; проф. Д. Нитченко — референт преси й інформації.

На терені Австралії існує СУВ та союз українських журналістів. Є одна українська книгарня „Дніпро".

Я. В-дар
(У. В.)

ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ НЮ ЙОРК

В час великого напруження в світі і в Европі, серед декількох десятків тисяч наших братів і сестер скитальців, знаходяться й наші побратими, товариші по зброї, бувші вояки Українських Армій, які з тривогою, а може й з розпукою, очікують допомічної руки від тих, що вже опинилися поза Европою.

Завдяки стараниям різних міжнародних організацій, а зокрема нашої Допомогової Організації на терені ЗДА, Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК), як теж і завдяки стараниям родичів, приятелів і знайомих, тисячі українців знайшлися на вільній землі Вашінґтона, в тому числі чимало бувших вояків Українських Армій.

Вже нераз появлялося багато алярмуючих закликів в пресі в справі переселенчої акції, як з боку ЗУАДК'у, так і інших Організацій, чи окремих осіб, але, як ми знаємо й бачимо, тисячі й тисячі наших братів скитальців ще залишаються на европейському вулькані, котрий в кожну хвилину може вибухнути.

Головна Управа ОБВУА звертається з оцим закликом в першу чергу до всіх бувших вояків Українських Армій, що є членами нашого Об'єднання, а дальше і нечленів, перебуваючих на терені Америки, негайно подати до Головної Управи ОБВУА на адресу Референта Суспільної Опіки в Ню Йорку: Дмитро Бакун, 141 Е. 4 Стріт Ап. 1. Ню Йорк 3, Н. Й. такі відомости:

Хто і скільки контрактів (ашурансів) може виставити згідно з новим законом, затвердженим Конґресом і Сенатом про допущення 343.000 Д. П. до Америки, для скитальців — бувших вояків Українських Армій, що перебувають в Европі. Як відомо, новий закон про допущення Д. П. вимагає від тих, що виставляють контракти, американського громадянства, але згідно із заявою ЗУАДК'у ми з приємністю констатуємо, що саме ЗУАДК полегчує нам процедуру нового закону, бо ця наша Допомогова Організація перебирає на себе обов'язки громадянина, і тому контракт може підписати кожний новоприбулий українець — ще не громадянин Америки.

Маємо отже нагоду скористати з шляхетної та гуманної пропозиції нашої Допомогової Організації. Пам'ятаймо про тих, хто може останню надію покладає на нас, чекаючи помочі в Европі. За кожний контракт на родину, якщо в родині чоловік, жінка, а діти не старше 21 року, потрібно внести до ЗУАДК'у на покриття видатків, 25 (двадцятьп'ять) долярів, що їх можна внести й пізніше.

Можна вписувати так само і через інші благодійні Установи, чи Організації, як то: Католицьку Місію, Всесвітній Союз Церков, та ін., якщо хтось з новоприбулих знайде „спонзора" американського громадянина.

Відомості зі згодою про виставлення контрактів та на яку кількість осіб, ласкаво просимо подавати якнайскоріше, бодай не — пізніше десяти днів — на адресу Референта Суспільної Опіки Головної Управи ОБВУА в Ню Йорку.

Головна Управа ОБВУА вірить, що і на цей раз бувші вояки, з ними й усі українці, яким не байдужі благання наших братів і сестер з Европи, проявлять максімум зусилля й подадуть братам руку помочі, поки ще не пізно.

Головна Управа ОБВУА

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

ЩО ПИСАЛА „СВОБОДА" 50 РОКІВ ТОМУ?

З датою Олифант, Па., 1 серпня 1900.

З ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

В „Політичнім Перегляді" написано, що в Хінах відбувається великий переворот. Безупину надходять вісті зі столиці Китаю, міста Пекіну, що там мордують, підпалюють і зміняють уряд. Давній уряд усунений, цісарева скинена з престола, князь Туан оголошений військом і народом як новий цісар. В державі небувала анархія, нижча кляса збунтувалася проти вищої, а зфанатизована юрба вбиває чужинців. — „Літературно-Науковий Вістник" подає, що російське міністерство внутрішніх справ дало дозвіл управі міста Полтави на поставлення там пам'ятника Іванові Котляревському, батькові відродження української літератури. — З Галичини повідомляють, що львівським митрополитом по смерти митр. Юл. Куїловського має стати станиславівський єпископ Андрій Шептицький. — Дня 2 серпня відбудеться в Парижі всесвітній зїзд лікарів. У зїзді вперше візьмуть участь українські лікарі як самостійна секція.

8 серпня 1900.

ВАЖНЕ ДЛЯ КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Нашим людям треба знати, що: 1. поселенець, який має право взяти собі другу дарову фарму, не мусить будувати хати на новій фармі; 2. поселенець може мешкати на іншій фармі при своїй родині, але свою фарму мусить обробляти відповідно до приписів; 3. коли поселенець дістане фарму до 80 акрів, має платити при перебиранні фарми $5, а не $10, які платиться при цілій фармі; 4. землі, які уряд мав на продаж, а опісля перемінив їх на дарові, можуть купити по ціні $1 за акер ті люди, які мають право до дарової землі.

ДРІБНІ ВІСТІ

Сестричне братство св. Ольги заснувало дві філії: в Елизабет, Н. Дж. і в Ню Йорку на Долі міста. До тепер належить до організації 270 членів. Вона має 6 відділів: У Джерзі Сіті, в Ню Йорку (2), в Брукліні, в Блумфілд і Елизабет. В головній касі є вже понад $600. — По кінець місяця липня приїхало до Канади коло 7,000 українців з Галичини й Буковини. — о. Іван Заклинський поблагословив церковцю у Виннипегу, Ман., а тепер находиться коло Едмонтону, в Алберті. — о. Т. Стефан адмініструє парафією в Плимут, Па. — Денис Лабовський, молодий дописувач „Свободи", відіхав зі своїм регіментом до Хін. — На Фонд Шкільної Молоді в Старому Краю зібрано досі $152.70.

ЗАКАРПАТТЯ 5 РОКІВ У СКЛАДІ СССР

29 червня минуло 5 років від того часу, як уряди СССР і ЧСР підписали договір про приєднання Закарпаття до складу СССР. І. Туряниця, депутат до верховного Совєту СССР від Ужгородського виборчого округу, виголосив в верховному совєті промову, в якій дав підсумки совєтського господарювання в цій частині українських земель. Туряниця відзначив, що по сьогоднішній день совєт. влада закінчила в Закарпатті процес комплетної колективізації сільського господарства. Закарпатська промисловість (лісова) піднесла свою продукцію, в порівнянні з минулим роком, на 18%. За час совєтської влади 19 колоспників отримали звання „героя соціялістичної праці", а 500 було нагороджено орденами і медалями.

НАШЕ ПОГОТІВЛЯ

(Докінчення зі сторони 2-ої)

країнські групи, при чім кожна група провадила свою „закордонну політику", себ-то, конкретно, „нав'язувала зв'язки". Що це за зв'язки, навіть заслужені українські політики й патріоти сконтролювати не могли, бо то було „таємницею", про яку говорилося з дуже гордим і таємничим виглядом. У відповідь на це, друга група з неменьш поважним виглядом говорила про „свої" зв'язки. Фактично ж ні перша, ні друга і ніяка інша група ніяких справді політичних зв'язків не мала і хоча одна перед другою „задавалася", але в глибині душі одна на другу покладалася і нічого не робила або не могла робити і нічого не знала. Чим це усе скінчилось — відомо.

Отже нині, коли входимо в 3-тю світову війну, чогось подібного у нас не сміє бути. Мусить бути ясність, чіткість і виразність. Хто провадить нашу закордонну політику, хто за неї відповідає — яка установа, а в тій установі — яка людина.

На цей момент — чіткости й відповідальности мусимо зробити особливий натиск. Бо є так: коли шофер когось потовче — відповідає, коли господиня пересолить борщ — має неприємність, але коли український політик наробить страшних помилок і призведе до тяжких жертв, — нічого йому не діється. А це ще й тому, що у нас ніколи не відомо, хто ж, властиво, робить і відповідає: „всі", мовляв, робили і тому — то у нас після кожної „чергової України" зчиняється страшний голос взаємних обвинувачень.

Отже, так, як справа стоїть сьогодня, закордонну політику має провадити Українська Національна Рада, — фактично ж Виконний Орган, а персонально — керівник Ресорту Зовнішних Зносин. Керівник — фактично роботу провадить, Виконний Орган її постійно обговорює і усталює, а Національна Рада, зглядно — Комісія Закордонних Справ Національної Ради, її повсякчас контролює. Всі ці органи існують, отже робота мусить безперебійно провадитись. Громадянство ж про цю роботу, в основних межах мусить бути постійно інформоване.

Але існує ще інша установа, яка в справі нашої закордонної політики має не меньше значення, ніж Національна Рада: — це Український Конґресовий Комітет Америки. Чому? На це складаються, власне, сьогодня, спеціяльні обставини. Всім відомо, що нині Злучені Держави є центром і рішальним чинником усієї світової політики. Тут збігаються усі світові зв'язки (Об'єднані Нації), тут мають місце осідку усі найвідповідніші політичні особистости. А цим придіюється виключно важлива і виключно відповідальна роля Українського Конґресового Комітету.

І це мусить собі добре усвідомити також те українське громадянство, що перебуває у ЗДА і уважає себе причетним до політики. Під цим розуміємо ті українські групи, члени яких лише недавно з'явились з теренів Великої України і які мають право, а навіть обов'язок брати участь в акціях, що рішатимуть про долю Соборної Батьківщини. Тим часом, як відомо, між Українським Конґресовим Комітетом і цими новими групами ще не все з'ясовано і усталено. І що до цього порозуміння і усталення мусить прийти — і то якнайскорше. Поперше, тому, що ми не сміємо допуститися якоїсь „двоторовости" у своїх політичних виступах, подруге тому, що час не жде, а, потретє, і тут, на американському ґрунті, власне, у відношенню провадження політичної роботи мусить бути встановлена повна ясність і персональна відповідальність.

Зокрема, терен американський є надзвичайно „інтензивний", — тут майже щодень дає нагоду або й настирливо вимагає таких чи інших українських виступів. Отже до цього має бути достосований і належний апарат, що несе відповідальність за щоденну працю.

Ясно, що це вимагає засобів, але треба надіятися, що українське громадянство реальну роботу завжди підтримає.

Так мала би бути переведена наша мінімальна підготовка до майбутніх подій. Але переведена тепер, негайно. Бо коли починається справжня війна, — все скінчено: приходить збройний напад на території, розрив всяких зв'язків, цензура листування, затемнення, бомби — і тоді надзвичайно тяжко втримати й те, що налагоджене за мирного часу...

ЛИСТИ З АМЕРИКИ

12. Ще про події в Кореї

Спалах військових дій в Кореї так чи інакше впливає на все наше життя. Хоч ми й не можемо передбачити остаточних наслідків, та зараз уже відчуваємо, що життя наше не є вже таке, яким було до того як пролунали перші постріли. Безумовно, цей новий настрій відіб'ється і в листах, що пишуть американці закордон. Перемоги й поразки, страхи й надії займуть певне місце в нашій кореспонденції. А як тільки почнеться мобілізація молоді на службу країні, як тільки відчується напруження в країні, то ясно, що кожний напише про це в своєму листі. Тепер ті, що пишуть листи, мають ще більше нагоди поширювати правду, але й ще більшу відповідальність, ніж то було у початковій стадії холодної війни.

Те, що „Похід за Правду" набрав ще більшої ваги відколи почалися корейські події, видно хоча б з тих старань, що прикладає Росія до того, щоб неправильно висвітлювати і фальшувати ролю Америки. Машина комуністичної пропаганди працює день і ніч, у кожному закутку світу, щоб переконати несвідомих та довірливих людей у тому, що З'єднані Держави навмисне почали ворожі дії — наче б то Південна Корея, згідно з одержаним наказом, перша пішла в наступ. Високі совєтські урядовці поширюють цю саму брехню в своїх промовах і в державних часописах.

Певна річ, можна сказати — „Та ніхто не вірить росіянам!" Але біда в тому, що коли брехня часто повторяється, а їй не протистоїть правда, то вона поступово сприймається. Є чимало доказів того, що російська пропаґанда буває дуже успішна.

То є досить легко заперечити брехливе твердження про те, що війну почали З'єднані Держави. Адже коло 50 держав уже приєдналися до резолюції Об'єднаних Націй, що засуджує аґресію з боку Північної Кореї. Самий лише факт, що американські вояки зазнали таких важких та траґічних поразок, недостача американських військ, танків та артилерії показує, що наша країна і не думала про війну. З'єднані Держави щиро і швидко відгукнулися на відозву Об'єднаних Націй — але в першій стадії війни важко змагатися з аґресором, який холодно розрахував потрібну підготовку до свого злочину.

Також треба відповідати і на інші брехливі твердження Совєтів. У наших дальших щотижневих статтях ми дамо ще поради про те, що писати у листах, так щоб вони розбивали брехню комуністів і були могутньою зброєю на стороні Правди.

З'єднані Держави повинні використовувати кожну можливість поширення правди. Голос Америки має бути підтриманий сотнями тисяч листів з Америки до інших країн.

В своїх дальших статтях ми будемо й далі підкреслювати ті прості щоденні справи, які допомагають побачити Америку в правдивому світлі. В той час, як листи з Америки повинні відповідати на совєтську військову пропаґанду, вони ж повинні і далі малювати дійсну картину нашого життя — такого, як воно є.

Це є стаття із серії щотижневих статтей, поширюваних тепер Загальною Радою Американської Єдности з метою допомогти американським громадянам ширити правду про Америку по всьому світу. Якщо у Вас є якісь питання або побажання щодо того, як зробити листи закордон ще ефективнішою зброєю у поході за правду — то напишіть листа до редактора, або Загальної Ради: Common Council for American Unity, 20 West 40th Street, New York 18, N. Y.

ПОШУКУВАННЯ

МИКОЛАЙ ДЗЮБАК, пошукує свого стрийка **ТЕОДОРА ДЗЮБАК** з села Торонський, повіт Сянок. Зголошення слати на адресу:

NIKOLAY DZIUBAK,
17 Barrett St., Park Wood,
Keyghley Yorkshire, England

Пошукую брата **Сеня Степяка** і **Френка Гнатіва** з села Груда-Літинського пов. Дрогобич, котрий виїхав до Америки в 1913 р.

САВШАК НИКОЛАЙ
у П. Кравчука
3180 — 44 St., Astoria, New York, N.Y.

Марія Гринда, з дому Дутчак, пошукує **ДРЕШЛЯРА ДМИТРА** і **ДАРКУ**, які виїхали в р .1949 з Німеччини з Д.П. табору в Ганакер до Америки. Зголошення слати на адресу:

O. DUTCHAK
2629 W. Rice Street, Chicago 22, Ill.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Пам'ятний день героїв

Гарний звичай загального святкування в Америці культу національних героїв в дні 30 травня амстердамська українська громада пов'язала в цьому році з традиційним зеленосвяточними поминками на цвинтарях в рідному краю. Окремий Комітет святкування, що був створений з ініціятиви місцевого пароха, о. Р. Дикого, при співпраці представників Культ.-освітньої Ради, намітив програму торжества і стежив за акуратною виконністю всіх постанов.

Символічним виразником терпінь і жертв за національні ідеали були масові могили на рідних землях. Традиція тієї символіки страждань мертвих вийшла в далеку мандрівку по всіх континентах в серцях живих, які залишають її в зматеріялізованій формі пам'ятників для дороговказу ненародженим.

Великий дерев'яний хрест, закопаний на місцевому цвинтарі трудами й коштом одного з передовіших старих еміґрантів і члена Комітету, п. Миколи Вільчинського, в центрі могили, що її висипала ідейна молодь місцевого осередку СУМА, символізуватиме не тільки жертву відомих і невідомих Героїв України, але теж посвяту всіх тих українців, що віддали своє життя за ідеали Америки.

Святкування почалося походом в зорганізованій колоні від брами цвинтаря під могилу. Підчас походу співав чоловічий хор під управою полк. Г. Банаха „Святий Боже" і „Со святими". Відправивши при участі хору Панахиду, о. Р. Дикий виголосив коротку принагідну проповідь, після чого представник Культ.-осв. Ради, Д-р Г. Антонович, в довшій патріотичній промові накреслив картину безконечних жертв України в часі століть і в просторі від Парижа — Ротердаму по сибірські тундри.

Святкування завершено зложенням вінків на могилі від Братства, Сестрицтва і від осередку СУМА та благанням навколішки Всевишнього про спокій душам Мучеників.

Дебют власної оркестри.

Завдяки заходам керівника Вокально-Музичного Сектора Культ.-осв. Ради, п. Витовта Боднара, в Амстердамі зорганізувалася власна джазова оркестра при участі 4 нових іміґрантів і одного народженого в Америці українця. Дебют оркестри відбувся після відносно короткого часу її музичної підготовки в часі перших в Амстердамі вечерниць з котильйоном, що їх влаштував Союз Українок на початку червня. Цей перший виступ оркестри перевершив всі сподівання не тільки нових, але передусім старих еміґрантів, які щиро раділи культурним здобутком. Слід взазначити, що добру частину чистого прибутку з вечерниць Союз Українок призначив на кошти видання Централею творів Лесі Українки в англійській мові.

Виховання дітвори.

Керівничка Сектору Передшкілля і Шкільних Справ Культ.-осв. Ради в Амстердамі, п. Іванна Скопляк дуже непомітно для загалу громадянства веде безкорисну одну з найкорисніших ділянок громадської праці, а саме навчання дітей шкільного віку української мови, літератури, історії й ґеографії. Своїй улюбленій учительській професії служить п. Скопляк з посвятою своїх сил і часу, не зважаючи на відсутність усякої допомоги з боку громадянства і на брак відповідного приміщення та обставин.

З формального боку групи кільканадцятеро дітей різного віку й умового розвитку, що приймають участь в лекціях п. Скопляк, аж ніяк школою назвати не можна, а проте — в наших скромних можливостях — треба радіти, що найшлась людина доброї волі і професійна сила, яка більшу вагу кладе на зміст, ніж на самі формальні вимоги.

Кількаразові виступи дітей в часі дотеперішніх імпрез не тільки не принесли сорому їхній вчительці, але — знаємо це добре — осолодили багато хвилин її прикрих особистих переживань. Хай же почуття добре сповненого обов'язку супроти поневоленої Батьківщини рівноважить усі труди п. Скопляк і на майбутнє.

Пояр

ЧИ ВЕЛИКОБРИТАНІЯ ГОТОВА ДО ВІЙНИ

Брюссель (П. Б.) Військові кредити у Великобританії доходять до суми 780 фунтів на рік. Ніколи передтим у мирному часі не призначалися такі великі суми на оборону британської імперії. Та рівночасно ніколи не було стільки сумнівів, чи ці всі оборонні заходи є вистачаючі.

Консервативний посил, генерал Кларк запитав в парляменті міністра війни Шінвела, чи британська армія є досить сильна й готова на всі можливі випадки. Шінвел відповів, що уряд намагається поставити якнайсильнішу армію та запасти її в найкращу та наймодернішу зброю.

Коли інший консервативний посол запитав, чи в такому стані річей англійці можуть спокійно розїжджатися на вакації, Шінвел застерігся, що він такого ніколи не казав. „Ситуація є дуже напружена й англійці мусять рахуватися з усякими можливостями".

НОВЕ ПОЛОЖЕННЯ НА ФРОНТІ в Кореї витворилося, як частини американської піхоти і морської піхоти почали наступ на південній ділянці фронту, здобуваючи терен та підходячи до важливого під стратегічним оглядом міста Чінджу (1). Майже рівночасно з американським протинаступом, червоні на центральному фронті (2) були в кількох місцях переправилися через ріку Нактонґ, але були відкинуті назад або знищені американським вогнем. Натомість на східному фронті червоні війська, діставши відповідне підкріплення, проломили оборонну лінію південно-корейських військ і глибоким клином вдерлися в їх запілля в напрямку на місто Поганґ (3), що є важливим портом американського постачання для центрального фронту.

АМЕРИКАНСЬКІ ВТІКАЧІ В МЕКСИКУ.

Місто Мексик. — Перші втікачі перед корейською війною прибули сюди зі Злучених Держав. Є це люди й гроші. Кількости осіб не обчисляють, одначе щодо грошей, то звісно, що їх прибуває коло одного мільйона денно.

Повторюється історія з попередньої війни, коли то тисячі американців переїздили на прожиток до Мексика, бо тут дешевше життя. Між ними були теж і втікачі перед військовою бранкою. У Мексику можна жити американському громадянинові шість місяців на підставі карти, виданої для туристів, на скільки такі люди не займаються якимсь підприємством або не шукають праці. Кожного пів року такий турист може поїхати до приграничної станції для віднови карти і дальше жити в Мексику. З

ЗАГАДОЧНИЙ ЛЕТУН, ВИРЯТУВАНИЙ КОРАБЛЕМ БАТОРИ.

Ню Йорк. — Цивільний летун, вирятуваний на морю польським кораблем Батори у віддалі 75 миль від берега, звернув на себе увагу іміґраційних властей. Батори пливе до Англії, а на ньому їде літак і пілот, якого вирятував корабель, коли він упав у море. Здивування викликав факт, що в тій околиці, в якій находився літак, були інші кораблі, які могли його врятувати, одначе він підлетів тільки до Батори. Перші вістки були, що летун був мексиканцем, Опісля показаловя, що це був американець, який винаймив приватний літак і відлетів ним в год. 12.30 у вівторок з запасом газоліни на три години. Імя летуна подане як Вилйем Джессі Нютон. Розмови з кораблем ведуться при допомозі радіо-телефону.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Дарахівщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 12 серпня, в год. 7. ввечір в церковній салі при вул. Сусекс і Ґрін. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є важні справидо полагодження. — М. Гречин, предс.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від. 324 повідомляє членів, що звичайні місячні збори відбудуться в суботу, 12. серпня, в год. 7. вечером. Хто ще не дістав чеків дивіденд, може кожного дня пополудні зголоситися до секр. відділу, або прийти на слідуюче зібрання, підчас котрого можна їх дістати. Адреса секретаря: 2324 Poplar St. — А. Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; І. Струк, секр.

ЕМБРИДЖ, ПА. — Бр. св. О. Николая, від. 276, подає всім своїм членам до відома, що місячні збори відбудуться в неділю 13. серпня, в своїм відділовім домі під ч. 697 Ґленвуд Евеню, в Евмридж, Па. Між іншими справами буде звідомлення відділової контролі за перших шість місяців 1950 р. Тому присутність всіх членів є обовязкова. — Уряд.

Подаю до загального відома, що оголошення у „Свободі" з дня 8 грудня 1949 р, в якому сказано, що **Роман Любінець** пошукує свою дружину **Марію Любінець (Голіяд)** не відповідає правді, тому бо згідно з відомостями, які я маю **Роман Любінець** уже не жиє, а тим самим розшуки помістила особа, що подала анонімове прізвище і адресу.

Марія Подольська.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ТАРЗАН, ч. 2405. Пострах джунглів.

Коли Діяна бігла з криком до побережжя,...

...її рятівник спокійно слідкував за напрямом її втечі.

Ренді, який поволі відзискував свідомість, почув перразливі крики Діяни.

Він скочив на ноги і кинувся їй на допомогу.